

ҚР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВА

СӨЖ

Медициналық этика және деонтология

Тексерген:Кудайбергенова А.Ж .
Орындаған:Құдияр А.Ә.
Топ:ЖМ15-013-01
Курс:1

Алматы 2016

Қазақша**Русский****English**

Медициналық этика-медицина қызметкерлерінің өз кәсіби міндеттерін орындау барысындағы қағидалар мен этикалық нормалар жиынтығы.

Медицинская этика-дисциплина раздела прикладной этики, изучающая медицинскую этику, правила и нормы взаимодействия врача с коллегами и пациентом.

Deontology-discipline is a branch of applied ethics, which studies medical ethics, rules and regulations physician interaction with colleagues and patients

Эфтаназия-Әлдебір әрекетпен немесе құралдармен, соның ішінде оның өмірін жасанды ұстап тұрған аспаптың жұмысын тоқтату жолымен, төзгісіз аурумен ауыратын науқастың өлімін тоқтату тәжірибесі.

Эвтаназия-практика прекращения (или сокращения) жизни человека, страдающего неизлечимым заболеванием, испытывающего невыносимые страдания, удовлетворение просьбы без медицинских показаний в безболезненной или минимально болезненной форме с целью прекращения страданий

Euthanasia-the practice of stopping (or reducing) person's life, suffering from an incurable disease, experiencing unbearable suffering, the satisfaction of the requests without medical indications in a painless or minimally painful form to end the suffering.

Дәрігерлік құпия-Медициналық көмек сұрап келген кезде анықталған айғақтар туралы ақпарат, азаматтың денсаулық жағдайы, оны тексеру және емдеу кезінде алынған оның дерті туралы диагноздар мен басқа мәліметтер. Кәсіптік, қызметтік және басқа да міндеттерді орындау кезінде, бөтен біреулер білмеуге тиісті деректерді білген адамдардың, дәрігерлік құпияны құрайтын деректерді жариялауына жол берілмейді

Врачебная тайна — медицинское, правовое, социально-этическое понятие, представляющее собой запрет медицинскому работнику сообщать третьим лицам информацию о состоянии здоровья пациента, диагнозе, результатах обследования, самом факте обращения за медицинской помощью и сведений о личной жизни, полученных при обследовании и лечении.

Medical secrecy - medical, legal, social and ethical concept, which is the prohibition of the health worker to inform third parties information about the state of health of the patient, the diagnosis, the results of the survey, the fact of seeking medical help and information about private life, obtained during examination and treatment.

Қазақша	Русский	English
<p>Этика — адамгершілік туралы және оның әлеуметтік мәні туралы ілім.</p>	<p>Этика— учение о морали (нравственности), её развитии, принципах, нормах и роли в обществе.</p>	<p>Etics-doctrine of morality (morality), its development, principles, norms and roles in society.</p>
<p>Науқас-түрлі ауруларға шалдыққан адам</p>	<p>Пациент (лат. <i>patiens</i> — терпящий, страдающий) — человек или другое живое существо, получающий(-её) медицинскую помощь, подвергающийся медицинскому наблюдению и/или лечению по поводу какого-либо заболевания.</p>	<p>Patient (Latin <i>patiens</i> - Impatient suffering) - a person or other living creature, receiving (-eё) health care, to medical monitoring and / or treatment about any diseases</p>
<p>Автономды этика – адамгершіліктің принциптері мен талаптары сыртқы жағдайлар мен мүдде-мақсатқа тәуелсіз деген идеяға сүйенетін ілім.</p>	<p>Автономная этика (др.-греч. <i>αὐτός</i> — сам) — система морали, отрицающая всякую зависимость нравственности от каких-либо внешних по отношению к ней принципов, религиозных, культурных, социальных предпосылок</p>	<p>Independent Ethics (ancient Greek <i>αὐτός</i> - Itself) - a system of morality, which denies all moral dependence on any external to its principles, religious, cultural, social preconditions</p>

Қазақша	Русский	English
<p>Ізгілік (лат. Humanitas — адам табиғаты) — адамның еркін ойлауының әр түрлі көріністерімен байланысты; оған сәйкес еркіндікті, адамның индивидуалдық дамуын уағыздайды.</p>	<p>Гуманизм (от лат. humanitas — «человечность», humanus — «человечный», homo — «человек») — демократическая, этическая жизненная позиция, утверждающая, что люди имеют право и обязанность определять смысл и форму своей жизни.</p>	<p>Humanism is a philosophical and ethical stance that emphasizes the value and agency of human beings, individually and collectively, and affirms their ability to improve their lives through the use of reason and ingenuity as opposed to submitting blindly to tradition and authority or sinking into cruelty and brutality.</p>
<p>Диагноз-ауруды анықтау - тексерілетін адамның денсаулық жағдайын ауруын немесе өлімінің себептерін аурулардың атауларын, түрлері мен барысын, нұсқаларын медициналық терминдермен жазып көрсететін медициналық тұжырым</p>	<p>Диа́гноз— заключение о сущности болезни и состоянии пациента, выраженное в принятой медицинской терминологии и основанное на всестороннем систематическом изучении пациента.</p>	<p>Diágnos - conclusion about the nature of the disease and the patient's condition, expressed in accepted medical terminology and based on a comprehensive systematic study of the patient.</p>
<p>Биоэтика — биологиядағы этикалық мәселелерді қарастыратын ғылым. Адам ғұмырын ұзарту, жасанды адамдарды өмірге келтіру және бейімдеу, талантты тұлғаларды генетикалық тәсілдермен сұрыптау, тұқым қуалайтын сырқаттармен күрес, адам ағзаларын дәрігерлік мақсаттарға пайдалану</p>	<p>Биоэтика — область междисциплинарных исследований, направленных на осмысление, обсуждение и разрешение моральных проблем, порожденных новейшими достижениями биомедицинской науки и практикой здравоохранения.</p>	<p>Bioethics - interdisciplinary research aimed at understanding, discussion and resolution of moral problems caused by the latest achievements of biomedical science and public health practice.</p>

Қазақша	Русский	English
<p>Психология — адамның жеке бірлік ретіндегі психикасын, өзінің сан–алуан сезім, аффективтік, интеллектуалды, басқа да туа біткен функцияларымен бірге сыртқы ортамен өзара әрекетін зерттейтін ғылым, кей-кезде адам мінез-құлығын зерттеу деп те анықталады.</p>	<p>Психоло́гия- наука, изучающая закономерности возникновения, развития и функционирования психики и психической деятельности человека и групп людей.</p>	<p>Psychology - the science that studies the laws of the origin, development and functioning of the mind and mental activity of the person and groups of people.</p>
<p>Антитеза — шендестіру (грек. antithesis — қарама-қарсылық) мүлде қарама-қарсы ұғымдарды, жағдайларды, образдарды салыстыра не қарама-қарсы қоя отырып, ой мен сезімді әсерлі жеткізуге ұмтылатын стильдік, эстетикалық бейнелеу құралын көркемдік әдісінің бірі.</p>	<p>Фигу́ра ре́чи (ритори́ческая фигу́ра, стилистическая фигу́ра, оборот речи; лат. figura от др.-греч. σχῆμα) — термин риторики и стилистики, обозначающий различные обороты речи, которые придают ей стилистическую значимость, образность и выразительность, изменяют её эмоциональную окраску.</p>	<p>A figure of speech or rhetorical figure is figurative language in the form of a single word or phrase. It can be a special repetition, arrangement or omission of words with literal meaning, or a phrase with a specialized meaning not based on the literal meaning of the words.</p>
<p>Қарым-қатынас– адамдар арасында бірлескен іс-әрекет қажеттілігін туғызып, байланыс орнататын күрделі процесс; екі немесе одан да көп адамдардың арасындағы танымдық немесе эмоционалды ақпарат, тәжірибе, білімдер, біліктер, дағдылар алмасу.</p>	<p>Отношение-взаимосвязи, возникающие в социальном взаимодействии, связанные с положением людей и функциями, выполняемыми ими в обществе.</p>	<p>Drinking-relationship that arise in social interaction related to the situation of people and their functions in society.</p>

Қазақша	Русский	English
<p>Адамгершілік - адам бойындағы гуманистік құндылық, әдеп ұғымы. "Кісілік", иізгілік", "имандылық" тәрізді ұғымдармен мәндес.</p>	<p>Мораль— принятые в обществе представления о хорошем и плохом, правильном и неправильном, добре и зле, а также совокупность норм поведения, вытекающих из этих представлений</p>	<p>Moral -socially accepted notions of good and bad, right and wrong, good and evil, as well as a set of rules of conduct derived from these representations</p>
<p>Ұстамдылық — адамның бойындағы жағымды қасиет; өз тәртібін қадағалай білу, қызбалығы мен үстірт әрекетін тежей алу, оларды қолданыстағы тәртіп нормалары мен ережелеріне бағындыру.</p>	<p>Сдержанность (также самообладание) — способность управлять своими действиями, проявлениями эмоций и внутренними побуждениями. Является чертой характера (как привычка «владеть собой»), но термин также применяется к поведению групп людей и государств.</p>	<p>Restraint (also self-control) - the ability to control his actions, manifestations of emotions and internal motivations. It is the trait (as a habit, "self-control"), but the term also applies to the behavior of groups of people and states.</p>
<p>Жақсылық — адамгершілік пен имандылықты сипаттайтын жалпы ұғым. Адамға жағымды нәрселердің бәрі жақсылық ұғымы арқылы жүзеге асады.</p>	<p>Добро — общее понятие морального сознания, категория этики, характеризующая положительные нравственные ценности.</p>	<p>Welcome - general concept of moral consciousness, category of ethics, describing the positive moral values.</p>